Soort Topic	Kernbeschrijving topic	Toepasselijke kaders	Toepasbaarheid in de stad	Ontwikkelbeelden	SWOT
Hieronder de verschillende soorten (juridische) instrumenten en rollen van gemeente ter realisatie van publieke doelstellingen; Met deze instrumenten kan de gemeente haar doelstellingen realiseren, (bij)sturen en de betrokken publieke belangen en uitgangspunten waarborgen, in haar verschillende rollen: bevoegd gezag/toezichthouder/handhaver contractspartij/aanbestedende dienst, financier, eigenaar en/of participant in een rechtspersoon.	Korte beschrijving van de werking van het instrument: - Op welke wijze kan de gemeente dit instrument (effectief) inzetten ter realisatie van haar doelstellingen (Aardgasvrij 2040*) en, voor zover van toepassing, binnen welke randvoorwaarden? - Wat moet de gemeente evt. nog doen om haar doelstellingen effectief in te kunnen zetten (bijvoorbeeld vaststellen warmteplan, nieuwe bouwverordening)? Welke strategie? - Hoe kan de gemeente (bij)sturen? - Hoe zijn/kunnen gemeentelijke uitgangspunten (bv. betaalbaar, open en duurzaam) geborgd worden? *Aardgasvrij[redacted]ie strategische Bouwstenen, waaronder: Transitievisie Warmte, Afwegingskader (betaalbaar, open en duurzaam), Bronnenstrategie etc.	Welke wet- en regelgeving (Europees, nationaal, lokaal) kadert dit instrument in? Welke beleidskaders en/of wet- en regelgeving heeft de gemeente specifiek reeds vastgesteld of in voorbereiding?	Welke (combinatie van) instrumenten past het beste bij de verschillende typologieën in de stad? Wijken, HT/LT/MT, nieuwbouw, bestaande bouw, positie andere stakeholders in gebied (bewoners, bronnen, woningcorporaties, warmtebedrijven, et cetera) *Toepassen op Transitievisie Warmte, Bronnenstrategie, scenario's (Tim).	Welke (combinatie van) instrumenten past het beste bij onderstaande Ontwikkelbeelden? Gemeente/Netbeheerder als: o Presterende gemeente o Rechtmatige gemeente o Netwerkende gemeente o Responsieve gemeente	Wat zijn de sterke en zwakke punten, bedreigingen en kansen van (een combinatie van) deze instrumenten?
Financiering infrastructuur					
Vooruit investeren **Aanvullen met: Netbeheerders hebben nu ook een kapitaalbehoefte**	Netbeheerders moeten meer mogelijkheden krijgen om vooruit te investeren. Op dit moment geven ze aan dat wetgeving (vooral de wijze waarop ACM ze afrekent) in de weg zet om dit te kunnen doen. Vooruit investeren (op basis van prognoses) is nodig omdat de ontwikkelingen zo snel gaan dat reactief handelen leidt tot congestie. Vooruitinvesteren vraagt namelijk een compleet andere manier van het economische systeem van de netbeheerder. Momenteel moet een investering zich binnen X jaar	Geen rol gemeente. Dit gaat namelijk over landelijke wetgeving en da manier hoe de toezichthouder de netbeheerder controleert. Lobby Den Haag? Mogelijkheden EU-subsidies verkennen (zie ook Green Deal);	Onderzoeken waar dit nu precies op stuit. En of hiervoor wat moeten worden veranderd in wetgeving? Hoe is de wetgeving georganiseerd? - Is het wet? - AmvB - Ministeriële regeling - Of kan het ook interpretatie van de ACM zijn? Wat willen we aangepast zien? MIEK	Met Liander bespreken	

	terugverdienen door de klanten die aangesloten zijn, jaarlijks een bedrag hiervoor te laten betalen. Wanneer dit duidelijk is, mag de netbeheerder een investering doen. Echter gaat de transitie dermate snel dat deze manier van afrekenen verandert moet worden.	Overige landelijke subsidies via [redacted]			
	Hoe kunnen we eerder rekening houden met plannen van de gemeente? Kan hier al vermogen voor worden gereserveerd? De gemeente is op meerdere vlakken al vaak in gesprek met Liander over ontwikkelingen. Hierdoor is vooraf in grote mate bekend welke vermogensvragen er op een gebied af gaan komen. Echter mag Liander hiervoor pas ruimte voor reserveren als er een officiële aanvraag is ingediend. Casus Marineterrein zou interessant zijn. Daar wordt nu nagedacht om vooraf de infrastructuur aan te vragen en dan de ontwikkeling te doen.	(nieuwe) Energiewet. Wellicht kan hier wel een Amsterdamse aanpak voor gemaakt worden; Is het mogelijk om een soort voorloket te maken voordat je een aansluiting mag/kan aanvragen bij Liander. Een aansluiting aanvragen moet via mijnaansluiting.nl, vanaf daar gaat het naar de desbetreffende netbeheerder. Wellicht kan je daar een Amsterdamse variant op verzinnen?	Kan de gemeente Amsterdam een aanvraag doen voor de complete gebiedsontwikkeling? En wie moet dit dan betalen? (Dekken wij dit dan af?) Hoe kan een netbeheerder ook al vooruit investeren wanneer er nog geen concrete/formele aanvragen zijn? Waar liggen dan de risico's en verantwoordelijkheden? Draag je de infrastructuur op een gegeven moment weer terug over aan Liander of wellicht naar de ontwikkelaar?	Met Liander bespreken PoA doet in sommige gevallen zelf een vooraanvraag voordat een bedrijf zich heeft gevestigd. Dit zou de Gemeente ook mogen doen, maar doet dit nog niet. Dit ook bespreken met EZK over huidige mogelijkheden lokale overheden en borging hiervan in nieuwe energiewet.	
Meerkosten in stedelijke omgeving **NIET RELEVANT VOOR BRIEF**	De inpassing van elektriciteitsinfrastructuur in stedelijk gebied vraagt om meer investeringen door de netbeheerders dan op andere plekken in het land. Dit is het gevolg van enerzijds de beperkte ruimte in de stad en anderzijds de hogere kwaliteitseisen die worden gesteld. Liander geeft aan dat zij in stedelijk gebied niet meer investeringen mogen doen dan in andere gebieden. Dit omdat ze hier anders op	Idem. Jur. Kader is Elektriciteitswet. Nieuwe energiewet Hier moeten we als gemeente begrip van krijgen.	Wat is nu precies het juridisch kader? Waar staat dat? Welke kosten mogen niet hoger zijn? Hoe zit het met andere delen van het verzorgingsgebied (€/aansluiting?) Dit punt is ook opgenomen in het PvA - Meerkosten	Met Liander bespreken Eventueel ook bespreken met EZK/ACM	

	worden afgerekend door de ACM. Het is tot nu toe echter onduidelijk wat exact de juridische kaders zijn waaraan netbeheerders zich moeten houden.		Hoe zit het met de meerkosten als we als gemeente bijvoorbeeld willen meebetalen aan een mooiere inpassing? Mag Liander het dan wel? Hoe zit ook de afankelijkheid met Tennet in deze kosten? Kunnen ook vermeden kosten, of juist ontstane kosten (verlies in investeringsklimaat) hier in de toekomst worden meegenomen?		
Mogelijkheden vraag en aanbodsturing					
Geen propositie voor oplossingen vraag en aanbodsturing	Er zijn verschillende oplossingen om de impact het elektriciteitsnet te verkleinen/de vermogensvraag omlaag te brengen. Dit kan enerzijds tijd winnen (later uitbreiden netwerk) en ook de nodige investeringen in het netwerk schelen. Regionale netbeheerders kunnen hier echter niks tegenover stellen. Dit kan pas wanneer er sprake is van congestie. Hoe gaan we van alleen vergoedingen van balancering van het elektriciteitnet naar vergoedingen voor vermogensreductie?	Zie hierna. Mogelijk overleggen met netbeheerder. Uiteindelijk is vraag- en aanbodsturing ook in de wens van de netbeheerder want het zorgt voor een optimaal en efficiënt netgebruik.	Hoe staat dit nu in de elektriciteitswet? En hoe in de Energiewet? Europese elektrictieitsverordening? ← hoe wordt hierin invulling gegeven? Waar houden de mogelijkheden van de netbeheerder op, en waar mogen lokale overheden verder gaan? Niet alleen in stappen maar ook in mate van financiering voor inkoop van flex.	[redacted] heeft tijd nodig Ook kijken naar eerdere antwoorden Pels Rijcken Ook meenemen in gesprek met Liander Lokale overheid gaat actieve rol als marktpartij innemen (alleen niet gedreven op winst, maar op netbalancering).	
Eerder de mogelijkheid om vraag en aanbodsturing toe te kunnen passen	Netbeheerders mogen nu pas nadenken over vraag en aanbodsturing op het moment dat het eigenlijk al te laat is: Wanneer er congestie moet worden afgekondigd. We zien graag dat netbeheerders eerder de mogelijkheid krijgen om oplossingen toe te kunnen passen of uit te kunnen vragen om zo congestie te voorkomen. Mopgelijkheden van code oranje altijd toe kunnen passen (tenminste bij code geel)	Netbeheerders zijn verplicht congestiemanagement te voeren (vraag en aanbod af te stemmen). Mag afspraken maken met andere beheerders (TenneT coördineert)	• Bedrijventerreinen • Grootverbruikers • Gebiedsontwikkelingen	Proactieve houding van Liander in code geel. Presterende overheid die op basis van aanwijzingen netbeeherder met gebieden en bedrijven in gesprek gaat over vraag-aanbodsturing.	

	Dit gaat ook over de proactieve houding van Liander bij code geel. Hiervoor zit ook een belangrijke capaciteitsinzet. Liander mag en heeft niet genoeg middelen om dit voor te zijn. Pas extra capaciteit inzetten bij code oranje/rood.			Bedrijven zoals SEP in havengebied is een voorbeeld.	
NIET RELEVANT VOOR BRIEF	Datauitwisseling: Hoe kunnen we ervoor zorgen dat netbeheerders informatie kunnen delen van klanten/verbruik, nieuwe aanvragen, bestaande aanvragen, om andere partijen ook in staat te stellen om oplossingen te onderzoeken en toe te passen	Wettelijke kaders Lokale overheiid (geheimhoudingsplicht). Kunnen we een standaard NDA maken voor samenwerking overheid netbeheerder?	Energiewet	Rechtmatige overheid	
	Investeringsplafond bij congestie: Kan dit worden bepaald op basis van een bredere maatschappelijke analyse waarin de economische effecten worden meegenomen en niet alleen de investeringen die een netbeheerder moet doen in het netwerk. Namelijk meerkosten investeringsklimaat, onzekere banengroei, vertraging ontwikkelingen...etc....	Energiewet, congestiecode, netcode, ACM,	Vooral op gebieden met grootverbruikers en (dreigende) congestie	Bespreken Liander Bespreken met EZK Input en visie geven op nieuwe netcode	18 augustus: concept netcode
Sturen op ontwikkelingen					
Bestaande Grootverbruikers verplichten om hun vermogensvraag te reduceren	Er zijn op dit moment geen mogelijkheden om grootverbuikers te verplichten om hun vermogensvraag te reduceren of verschuiven in de tijd. Terwijl zij wel een grote impact hebben. We zijn op zoek naar instrumenten waarmee dit wel (redelijkerwijs) kan. Een interessante gedachtegang zou kunnen zijn: Hoe duurzamer hoe meer recht op vermogen?	Geen rol voor gemeente. E.wet is limitatief voor taken aan netbeheerder.	Omgevingsdienst: Energiebesparingsmaatregelen die binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden. ← Waar komt deze terug en op welke manier? In de lijn van energiebesparingsplicht: Als je redelijkerwijs iets zou kunnen doen om je vermogensvraag te reduceren, dan moet je hier maatregelen voor treffen. Dit moet ook mogelijk maken dat partijen niet meer vermogen	Bespreken EZK voor nieuwe energiewet?	

Met opmerkingen [redacted] Eigenlijk komen al deze punten neer op het vraagstuk rond Non discriminotoir en First come first serve. Goed uitzoeken hoe dat in de nieuwe energiewet geregeld gaat worden.

Voor nu bekijken via welke wetgeving er mogelijkheden zijn om hier wellicht wat regie op te kunnen pakken. Voorbeeld van een datacenter dat werd geblokkeerd door provincie op basis van impact op vervoerstromen.

Dus mogelijkheden van sturing via andere, out of the box, aspecten onderzoeken;
Sturing ondergrondse impact?
Vergunningen?

			contracteren dan dat ze daadwerkelijk nodig hebben. Wellicht uitbreiden naar piekvermogenreductie ipv energiebesparing.		
Nieuwe Grootverbruikers verplichten om hun vermogensvraag te reduceren	Belangrijk is ook datauitwisseling over aanvragen vna nieuwe grootverbruikers. Wellicht sturingsmogelijkheden in locatie, of ingroei in tijd. Liander behandelt momenteel deze aanvragen alleen, en mag deze data niet delen.	Niet mogelijk in ovk met projectontwikkelaar. Ook niet in gronduitgifte. Eventueel in aanbesteding nadere eisen maar niet over belasting van het net. Ruimtebeslag wel r.o.-aspect. Gem. heeft vestigingsbeleid grote datacentra (16/12/2020)	Tender: Kunnen we hierin wat vragen? EPC/BENG: Moet hierin niet wat komen over vermogensvraag/energiehuishouding? Vergelijking met de netcheck met zonnepanelen? Dit in relatie tot plannen bekend vanuit de gemeente?	Ook gesprek met [redacted] (3 sept 2021) om ook aansprakelijkheid in tenders te bespreken.	
Sturen op vestiging van grootverbruikers	Naast het sturen op de vermogensvraag van grootverbruikers willen we ook onderzoeken of het mogelijk/wenselijk is om te sturen op de vestiging van sommige grootverbruikers. Deze kunnen soms zoveel vermogen vragen dat dit gelijk een heel gebied 'op slot' zet. Ter vergelijking: Voor één datacenter van ca. 30 MVA kunnen ca. 10.000 woningen worden gebouwd	Elektriciteitsvraag is geen ruimtelijk relevant aspect Nieuwe EU wetgeving zegt hier ook wat over Waarom is er geen rol voor gemeente? En kunnen we als gemeente niet iets ontwikkelen zoals bij Datacenters? Een paraplu bestemmingsplan o.i.d.? Sturen op ontwikkelingen o.b.v. maatschappelijk meerwaarde	Bestemmingsplan: Niet op E-vraag Omgevingsplan: ? Gronduitgifte: ? De vraag is of we dit moeten willen First come, first served: Willen we dit nog? Of moet er een maatschappelijke afweging worden gemaakt? Wat zijn de mogelijkheden hiervoor?	Bespreken Liander: Hoe zit dit nu in elkaar? (FCFS)	

Eerder vermogen aanvragen voor gebiedsontwikkeling	De gemeente kan mogelijk eerder vermogen aanvragen voor gebiedsontwikkeling (zoals PoA). Nu reserveert Liander alleen vermogen voor woningen, maar een gebied heeft vaak ook scholen, supermarkten, etc. in het plan zitten. De vraag is of we als gemeente eerder een aanvraag kunnen doen zodat deze wordt gereserveerd voor de gehele gebiedsontwikkeling en niet alleen de woningen. Hierbij is ook de vraag wat een netbeheerder kan doen. Op basis van welke juridische grondslag reserveren zij nu bijvoorbeeld vermogen voor woningen?	Mogelijk kan gemeente capaciteit aanvragen.		Rechtmatige en presterende overheid	
Sturen op de ondergrond	Is een vorm van regie mogelijk via: Bestemmingsplan, afwijkingsvergunning, bouw/aanlegvergunning voor hoogspanningsleidingen	Ondergrondse buisleiding bouwverg.vrij en gebruiksverg. vrij. Mogelijk mer-(beoordelings)plicht D24.1 D24.2 C24. Regelgeving lijkt niet overeen te stemmen (uitzoeken).	Afstemming met omgevingsdienst is belangrijk hiervoor. Dit gaat wel specifiek over realisatie van infrastructuur.		
Sturen op de bovengrond	Bestemmingsplan, afwijkingsvergunning voor hoogspanningsleidingen	Ruimtebeslag wel r.o.-aspect. Mogelijk weigeren omgevingsverg. Afwijken. Gem. heeft vestigingsbeleid grote datacentra (16/12/2020)			
		.			
-					